

เกณฑ์การบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของธุรกิจที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
ในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช
Eco-friendly Service Criteria of Accommodation for Sustainable Tourism
in Nakhon Si Thammarat Municipality

กัลยารัตน์ ศิริรัตน์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายคือ เพื่อศึกษาเกณฑ์การบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของธุรกิจที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้ประกอบการที่พักแรมในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลวิจัยสรุปได้ดังนี้ ธุรกิจที่พักแรมในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราชเป็นโรงแรมร้อยละ 69 เกสเฮ้าส์ร้อยละ 17 และเป็นรีสอร์ทร้อยละ 14 ผู้ประกอบการธุรกิจที่พักแรมมีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก มีการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรอยู่ในระดับปานกลาง การจัดการด้านสังคม และการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก และผู้ประกอบการมีความเห็นในด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนด้านการจัดที่พักที่มีการอนุรักษ์ และใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมโดยมีความรับผิดชอบต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในระดับมาก

คำสำคัญ : การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, การจัดการที่พักแรม, เกณฑ์การบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

Abstract

The objective of this research is to study the eco-friendly service criteria of accommodation for sustainable tourism in Nakhon Si Thammarat municipality. The population consists of 36 persons of the accommodation owners in Nakhon Si Thammarat municipality. The questionnaires were used as the tools. Data was collected and analyzed by software analysis. The statistics were percentage, frequency and standard deviation.

The research results showed that 69% of accommodation were hotels, 17% were guesthouses and 14% were resorts. The business accommodation owners arranging environmental and facilities management was in high level, the quality of environment and resources was in middle level, and social and local participation management was in high level. The business owners agreeing

¹ สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช E-mail : kstourism@gmail.com

with sustainable tourism, particularly the eco-friendly accommodation and the appropriate ways of resource use with the responsibility on environment was in high level.

Keywords: Sustainable Tourism, Accommodation Management, Eco-friendly Service Criteria

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

การท่องเที่ยวเป็นปรากฏการณ์ทางสังคม วัฒนธรรม ธรรมชาติ เมื่อมนุษย์เดินทางจากถิ่นที่อยู่อาศัย และสถานที่ทำงานตามปกติ เพื่อใช้เวลาว่างเดินทางท่องเที่ยว ทำธุรกิจ หรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ในระหว่างที่พักรวมในจุดหมายปลายทาง อาจมีการพักรมอย่างน้อย 1 คืน แต่ไม่เกิน 1 ปีอย่างต่อเนื่อง และมีการซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยไม่ทำงานหาเงิน และเดินทางกลับสู่ถิ่นที่อยู่ปกติ (พยอม ธรรมบุตร, 2560)

ธุรกิจที่เข้ามาเกี่ยวข้องโดยตรงกับการท่องเที่ยว คือธุรกิจที่พักแรม นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการที่พักแรมได้ตามความต้องการในด้านของรูปแบบ และด้านบริการ ธุรกิจที่พักแรมจึงเติบโตไปพร้อม ๆ กับอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง หนึ่งในรูปแบบ ที่พักรมที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจเพิ่มขึ้นคือการพักรม กับที่พักแรมที่มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ในปี พ.ศ. 2558 องค์การสหประชาชาติได้จัด ประชุมที่มหานครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา นานา ประเทศที่เข้าร่วมประชุมได้มีเป้าหมายการพัฒนาาร่วมกันคือ Sustainable Development Goals (SDGs) เพื่อให้เกิด ความต่อเนื่องในการพัฒนา องค์การสหประชาชาติจึง กำหนดเป้าหมายการพัฒนาเป็นมิติของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน เรียกว่าเป้าหมาย การพัฒนายั่งยืน (UNDP, 2017, website)

จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากร ทางด้านการท่องเที่ยวที่น่าสนใจเป็นจำนวนมาก และมีความ หลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้ นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัด

นครศรีธรรมราชเพิ่มมากขึ้นในทุกปี พ.ศ. 2559 มีจำนวน นักท่องเที่ยวจำนวน 2,565,745 คน (กระทรวงการ ท่องเที่ยวและกีฬา, 2560) จำนวนนักท่องเที่ยวเข้ามา ท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ทำให้ มีการเปิดให้บริการธุรกิจที่พักแรมจำนวน 36 แห่งในเขต เทศบาลนครนครศรีธรรมราช (กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา, 2560)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าเกณฑ์การบริการที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม ของธุรกิจที่พักแรมที่มีผลต่อ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช นั้นต้องมีเกณฑ์การบริการห้องพักที่ชัดเจน ซึ่งการประเมิน บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการ ประเภทโรงแรมมักจะมีเกณฑ์บางข้อที่ทางผู้ประกอบการไม่ ผ่านมาตรฐาน (ปิยะดา วิชระวงศกร และอุษณีย์ ทิมสูงเนิน, 2558, หน้า 99-113) เพื่อส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืนในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราชให้สอดคล้องกับ เป้าหมายการพัฒนาประเทศไทยตามยุทธศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยว และสอดคล้องกับเป้าหมาย การพัฒนายั่งยืนขององค์การสหประชาชาติต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาเกณฑ์การบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาเฉพาะพื้นที่ในเขตเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เกณฑ์ของการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย นโยบายและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการของเสีย ประสิทธิภาพของการใช้พลังงานและน้ำ

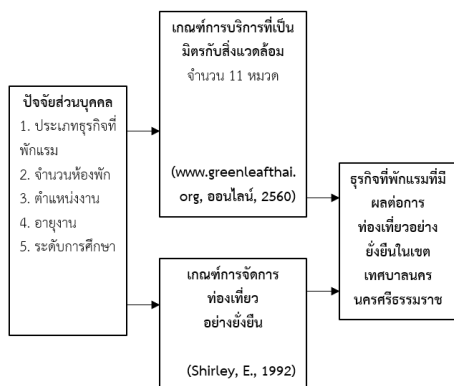
การจัดซื้อ คุณภาพอากาศภายในอาคาร มลพิษทางอากาศ มลพิษทางเสียง คุณภาพน้ำ การเก็บรักษา และการจัดการ เชื้อเพลิง แก๊ส และสารพิษ ผลกระทบต่อระบบนิเวศ และ การมีส่วนร่วมกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่น

เกณฑ์ การจัดการ ห้องที่เยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย การอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรอย่างพอดี ลด การบริโภคและใช้ทรัพยากรที่เกินความจำเป็น รักษาและ ส่งเสริมความหลากหลายทางธรรมชาติ สังคม และ วัฒนธรรม ประสานการพัฒนาการห้องที่เยว การใช้ การห้องที่เยวขยายฐานเศรษฐกิจของท้องถิ่น การมีส่วนร่วม และสร้างเครือข่าย การประชุมหรือปรึกษาหารือกับ ผู้เกี่ยวข้อง การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ การจัดเตรียม ข้อมูลหรือคู่มือบริการข่าวสาร และการประเมินผล การ ตรวจสอบ และการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

1.3.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือเจ้าของสถาน ประกอบการธุรกิจที่พักแรมทั้ง 36 แห่ง จำนวน 36 คน

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สอบถามจากเจ้าของสถาน ประกอบการธุรกิจที่พักแรมทั้ง 36 แห่งในเขตเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช จึงใช้ประชากรในการทำวิจัยครั้งนี้ทั้ง 36 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 การศึกษาเอกสารได้แก่ เอกสารการ เกี่ยวกับเกณฑ์การบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หนังสือ ด้านการจัดการที่พัก การห้องที่เยวอย่างยั่งยืน เว็บไซต์ และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 แบบสอบถามเชิงปริมาณประกอบด้วย คำถาม 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ด้าน ประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิง พรรณนา (Descriptive Statistic) ประกอบด้วยประเภทของ ธุรกิจที่พักแรม จำนวนห้องพัก ระยะเวลาของการดำเนิน ธุรกิจที่พักแรม และรูปแบบของสถานประกอบการธุรกิจที่ พักแรม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) โดยใช้เกณฑ์คะแนนเป็นร้อยละของประชากรทั้งหมด

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์การบริการที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยการจัดการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก การ จัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร การจัดการด้าน สังคมและการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ลักษณะคำถามเป็น แบบมาตราส่วนการประเมินค่า (Rating Scale) มีตัวเลือก เป็น 5 ระดับคือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการห้องที่เยวอย่าง ยั่งยืน ประกอบด้วยหลักการห้องที่เยวอย่างยั่งยืน ลักษณะ คำถามเป็นแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (Rating Scale) มีตัวเลือกเป็น 5 ระดับคือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2.3 วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ

2.3.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของเนื้อหา และครบถ้วนตามวัตถุประสงค์การทำวิจัยครั้งนี้

2.3.3 นำแบบสอบถามไปทำการทดสอบกับกลุ่มคน 10 คน เพื่อนำคำตอบมาหาค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการทดสอบโดยเก็บข้อมูลจริงโดยวัดความคลาดคล้อยภายใน (Internal Consistency) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบรัช (Cronbach's alpha coefficient) เมื่อได้หาค่าความเชื่อมั่นแล้ว ผลปรากฏว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นที่ 0.978 ซึ่งไม่ต่ำกว่า 0.71 ดังนั้นผู้วิจัยจึงถือว่าแบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน ให้นำไปเก็บข้อมูลกับประชากรต่อไป

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 36 ชุดไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าของสถานประกอบการธุรกิจที่พักแรมในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.5.1 รวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสอบถาม

2.5.2 บันทึกข้อมูลที่ได้ลงในคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

2.5.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และ การวิเคราะห์ข้อมูลของเกณฑ์การบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเกณฑ์การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในการทำวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการแบ่งช่วงการแปรผลตามหลักของการแบ่งอันตรภาคชั้น (Class interval) โดยระดับการให้คะแนนเฉลี่ยได้ใช้สูตรคำนวณช่วงกว้างของชั้น (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557) ซึ่งแปลความหมายของข้อมูลได้ดังนี้

4.21-5.00 มีความคิดเห็นต่อเกณฑ์มากที่สุด

3.41-4.20 มีความคิดเห็นต่อเกณฑ์มาก

2.61-3.40 มีความคิดเห็นต่อเกณฑ์ปานกลาง

1.81-2.60 มีความคิดเห็นต่อเกณฑ์น้อย

1.00-1.80 มีความคิดเห็นต่อเกณฑ์น้อยที่สุด

3. สรุปผลการวิจัย

3.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า

ธุรกิจที่พักในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช เป็นโรงแรมเป็นร้อยละ 69 เกสต์เฮาส์เป็นร้อยละ 17 และ รีสอร์ทเป็นร้อยละ 14 ตามลำดับ

จำนวนห้องพักตั้งแต่ 31-100 ห้องเป็นร้อยละ 47 มีห้องพักต่ำกว่า 30 ห้องเป็นร้อยละ 39 และมีห้องพักต่ำกว่า 30 ห้องเป็นร้อยละ 14 ตามลำดับ

ระยะเวลาของการดำเนินธุรกิจที่พักแรม 6-10 ปี ร้อยละ 38 ระยะเวลาการดำเนินธุรกิจที่พักแรม 16-20 ปี ร้อยละ 20 และระยะเวลาของการดำเนินธุรกิจที่พักแรม 21 ปีขึ้นไป เป็นร้อยละ 17 ตามลำดับ

รูปแบบสถานประกอบการธุรกิจที่พักแรมเป็น เจ้าของคนเดียว ร้อยละ 50 เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ร้อยละ 47 และเป็นบริษัทจำกัดร้อยละ 3 ตามลำดับ

3.2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์การบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยรวม พบว่า

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกณฑ์การบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรายด้าน

เกณฑ์การบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	μ	S.D.	ระดับ
การออกแบบและก่อสร้างอาคาร	3.31	0.67	ปานกลาง
การเดินทางเข้าถึงสถานประกอบการที่สะดวกและปลอดภัย	3.48	0.54	ปานกลาง
การจัดการสภาพแวดล้อมพื้นฐานของสถานประกอบการ	3.44	0.45	มาก
การปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดในการใช้พื้นที่และอาคาร	3.38	0.85	ปานกลาง
การจัดให้มีที่จอดรถที่เพียงพอและปลอดภัย	3.27	0.80	ปานกลาง
การจัดภูมิทัศน์ของพื้นที่	3.92	0.58	มาก
การจัดให้มีการบริการที่หลากหลายและระบบสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ	2.92	0.94	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	4.10	0.50	มาก

จากตาราง 1 พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจที่พักแรมมีการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดของพฤติกรรมในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

การออกแบบและก่อสร้างอาคารพบว่าผู้ประกอบการธุรกิจที่พักแรมมีการออกแบบก่อสร้างที่มั่นคงแข็งแรงตามมาตรฐานทางวิศวกรรม และมีวิศวกรลงนามรับรองกำกับการออกแบบในระดับมากที่สุด เป็นร้อยละ 33.3

การเดินทางเข้าถึงสถานประกอบการที่เหมาะสมและปลอดภัยพบว่าผู้ประกอบการที่พักแรมมีทางเข้าออกที่ได้รับการปรับปรุงดูแลให้มีความปลอดภัยในระดับมากที่สุด เป็นร้อยละ 44.4

การจัดการสภาพแวดล้อมพื้นฐานของสถานประกอบการพบว่าผู้ประกอบการที่พักแรมมีการติดตั้ง

ป้ายแสดงชื่อของสถานประกอบการที่เห็นได้อย่างชัดเจนในระดับมากที่สุด เป็นร้อยละ 27.8

การปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดในการใช้พื้นที่และอาคารพบว่าผู้ประกอบการที่พักแรมไม่มีเขตที่ดินหรือการปลูกสร้างรุกล้ำที่ดินสาธารณะ ในระดับมากเป็นร้อยละ 44.4

การจัดให้มีที่จอดรถที่เพียงพอและปลอดภัยพบว่าผู้ประกอบการที่พักแรมมีที่จอดรถได้มากกว่าร้อยละ 15 ของจำนวนห้องพักทั้งหมด ในระดับมากเป็นร้อยละ 38.9

การจัดภูมิทัศน์ของพื้นที่พบว่าผู้ประกอบการที่พักแรมมีพื้นที่ว่างหรือพื้นที่ไม่มีอาคารคลุมมากกว่าร้อยละ 30 ของพื้นที่โครงการ ในระดับมาก เป็นร้อยละ 25.0

การจัดให้มีการบริการที่หลากหลายและระบบสื่อสารที่มีประสิทธิภาพพบว่าผู้ประกอบการที่พักแรมมีให้บริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ในระดับมากเป็นร้อยละ 25.0

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากร

การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร	μ	S.D.	ระดับ
การประหยัดพลังงาน	3.07	1.01	ปานกลาง
การจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ	3.52	0.61	มาก
การจัดการระบายน้ำ	3.53	0.80	มาก
การบำบัดน้ำเสีย	3.40	0.80	ปานกลาง
การจัดการขยะมูลฝอย	3.54	0.65	มาก
การจัดการอากาศและเสียง	3.41	0.88	ปานกลาง
การจัดการด้านสาธารณสุขและการส่งเสริมสุขภาพ	3.53	0.63	มาก
เฉลี่ยรวม	3.48	0.61	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจที่มีการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีรายละเอียดของพฤติกรรมในแต่ละข้อ ดังนี้ การประหยัดพลังงาน พบว่าผู้ประกอบการที่แพคเกจเลือกใช้เทคโนโลยี หรืออุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงานในสถานประกอบการในระดับมาก เป็นร้อยละ 13.9

การจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ พบว่าผู้ประกอบการที่แพคเกจเลือกใช้มาตรการที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการประหยัดน้ำใช้ หรือลดการสูญเสียในในพื้นที่โครงการที่มีความหลากหลายในระดับมาก เป็นร้อยละ 16.7

การจัดการระบายน้ำ พบว่าผู้ประกอบการที่แพคเกจเลือกใช้มาตรการที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการระบายน้ำในพื้นที่โครงการ จัดให้มีพื้นที่บ่อ ถัง หรือลักษณะใด ๆ เพื่อระบายน้ำจากน้ำฝน พื้นที่โครงการเพื่อเก็บกักน้ำฝนไว้ในพื้นที่ ชะลอการไหลออกสู่ภายนอกในระดับมาก เป็นร้อยละ 30.6 การบำบัดน้ำเสีย พบว่าผู้ประกอบการที่แพคเกจเลือกใช้มาตรการตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้งอยู่ในสภาพดีสำหรับกรณีระบบบำบัดน้ำเสียขั้นต้นหรือระบบขนาดเล็ก หรือมีผลการตรวจสอบค่าคุณภาพน้ำทิ้งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดในกรณีของคุณลักษณะของระบบกำหนดมาตรฐานให้ติดตามตรวจสอบไว้ ในระดับมาก เป็นร้อยละ 19.4 การจัดการขยะมูลฝอย พบว่าผู้ประกอบการที่แพคเกจเลือกใช้มาตรการในการจัดการขยะมูลฝอยที่ดี ในระดับมาก ร้อยละ 19.4 การจัดการอากาศและเสียง พบว่า ผู้ประกอบการที่แพคเกจเลือกใช้มาตรการกำหนดมาตรการพื้นที่ป้องกันฝุ่นละอองจากภายนอกเข้าสู่สถานประกอบการ ในระดับมาก เป็นร้อยละ 22

การจัดการด้านสาธารณสุขและการส่งเสริมสุขภาพ พบว่าผู้ประกอบการที่แพคเกจเลือกใช้มาตรการกำหนดพื้นที่และติดป้ายห้ามสูบบุหรี่ตามกฎหมายการรณรงค์ลดการสูบบุหรี่ทั้งพนักงาน และผู้ให้บริการอย่างชัดเจน ในระดับมาก เป็นร้อยละ 13.9 การจัดการป้องกันและระงับอัคคีภัย พบว่าผู้ประกอบการที่แพคเกจเลือกใช้มาตรการติดตั้งอุปกรณ์ส่งสัญญาณเตือนเพลิงไหม้เพื่อให้หนีไฟ สามารถ

ส่งเสียงทั่วถึงในบริเวณสถานประกอบการ ในระดับมาก เป็นร้อยละ 22.2 การรักษาความปลอดภัย พบว่าผู้ประกอบการที่แพคเกจเลือกใช้มาตรการเพื่อดูแลความปลอดภัยของผู้เข้าพัก และทรัพย์สินทั่วบริเวณตลอด 24 ชั่วโมง ในระดับมาก ร้อยละ 30.6

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกณฑ์การบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การจัดการด้านสังคมและการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นรายด้าน

เกณฑ์การจัดการด้านสังคม และการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นรายด้าน	μ	S.D.	ระดับ
การเป็นส่วนหนึ่งของท้องถิ่น	3.99	0.59	มาก
การมีส่วนร่วมเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน	3.45	0.83	ปานกลาง
ภาพลักษณ์การบริหารจัดการธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.48	0.73	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.64	0.61	มาก

จากตาราง 3 พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจที่มีการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การจัดการด้านสังคม และการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดของพฤติกรรมในแต่ละข้อ ดังนี้

การเป็นส่วนหนึ่งของท้องถิ่น พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจที่แพคเกจเลือกใช้มาตรการหรือมีผู้ร่วมลงทุนธุรกิจอย่างน้อยหนึ่งคนเป็นคนท้องถิ่น หรืออยู่ในพื้นที่สถานประกอบการตั้งอยู่ ในระดับมาก เป็นร้อยละ 27.8

การมีส่วนร่วมเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน พบว่าผู้ประกอบการที่แพคเกจเลือกใช้มาตรการส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมของท้องถิ่นในด้านการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ในระดับมาก เป็นร้อยละ 13.9

ภาพลักษณ์การบริหารจัดการธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พบว่าผู้ประกอบการที่แพคเกจเลือกใช้มาตรการหรือพฤติกรรมในการให้บริการที่ส่อไปในทางเป็นแหล่งมั่วสุม หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดี ในระดับมาก เป็นร้อยละ 22.2

3.3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยรวม พบว่าผู้ประกอบการที่พิกแรมมีการอนุรักษ์ และใช้ทรัพยากรอย่างพอดี โดยมีความรับผิดชอบต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ในระดับมาก เป็นร้อยละ 11.1

4. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “เกณฑ์การบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของธุรกิจที่พักแรมสำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยขออภิปรายผลดังต่อไปนี้

ผู้ประกอบการธุรกิจที่พักแรมมีการออกแบบก่อสร้างที่มั่นคง แข็งแรงตามมาตรฐานทางวิศวกรรม และมีวิศวกรลงนามรับรองการออกแบบ ผู้ประกอบการที่พักแรมมีทางเข้าออกที่ได้รับการปรับปรุงดูแลให้มีความปลอดภัย ที่พักแรมมีการติดตั้งป้ายแสดงชื่อของสถานประกอบการที่เห็นได้อย่างชัดเจน ไม่มีเขตที่ดินหรือการปลูกสร้างรุกล้ำที่ดินสาธารณะ มีที่จอดรถได้มากกว่าร้อยละ 15 ของจำนวนห้องพักทั้งหมด มีพื้นที่ว่างหรือพื้นที่ไม่มีอาคารคลุมมากกว่าร้อยละ 30 ของพื้นที่โครงการ มีการให้บริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต เลือกใช้เทคโนโลยี หรืออุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงานภายในสถานประกอบการที่สอดคล้องกับผลการศึกษาของวัลลี ธีรานันตชัย (2547) ที่ว่าพฤติกรรมการอนุรักษ์ไฟฟ้าในโรงพยาบาลทั่วไปใช้มาตรการที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการประหยัดน้ำใช้หรือลดการสูญเสียในพื้นที่โครงการที่มีความเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสายันท์ ปัญญาทรง (2545) ที่ว่าการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์แม่น้ำที่ถูกต้องในพื้นที่ที่มีการหน่วงน้ำในพื้นที่โครงการจัดให้มีพื้นที่บ่อ ถึง หรือลักษณะใด ๆ เพื่อหน่วงน้ำจากน้ำฝนในพื้นที่โครงการเพื่อเก็บกักน้ำฝนไว้ในพื้นที่ ชะลอการไหลออกสู่ภายนอก มีผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำทั้งอยู่ในสภาพดี

สำหรับกรณีระบบบำบัดน้ำเสียขั้นต้นหรือระบบขนาดเล็ก หรือมีผลการตรวจสอบค่าน้ำทั้งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดในกรณีของคุณลักษณะของระบบ กำหนดมาตรฐานให้ติดตามตรวจสอบไว้ ให้ความสำคัญในการจัดการขยะมูลฝอยที่ดี ออกแบบก่อสร้างและกำหนดมาตรการพื้นที่ป้องกันฝุ่นละอองจากภายนอกเข้าสู่สถานประกอบการ มีการกำหนดพื้นที่และติดป้ายห้ามสูบบุหรี่ตามกฎหมาย การรณรงค์ลดการสูบบุหรี่ทั้งพนักงานและผู้ใช้บริการอย่างชัดเจน ติดตั้งอุปกรณ์ส่งสัญญาณเตือนเพลิงไหม้เพื่อให้หนีไฟ สามารถส่งเสียงทั่วถึงในบริเวณสถานประกอบการ ผลการศึกษาการรักษาความปลอดภัยพบว่า ผู้ประกอบการที่พักแรมมีมาตรการรักษาความปลอดภัยของผู้เข้าพักและทรัพย์สินทั่วบริเวณตลอด 24 ชั่วโมง เป็นเจ้าของหรือมีผู้ร่วมลงทุนธุรกิจอย่างน้อยหนึ่งคนเป็นคนท้องถิ่นหรืออยู่ในพื้นที่สถานประกอบการตั้งอยู่ ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมของท้องถิ่นในด้านการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของธีชวัน ญาณอุดม (2544) ที่พบว่าการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์มีผลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ของประชาชนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการที่พักแรมไม่มีลักษณะหรือพฤติกรรมการให้บริการที่ส่อไปในทางเป็นแหล่งมั่วสุมหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี มีการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรอย่างพอดี โดยมีความรับผิดชอบต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของฤทธิ์ วัฒนชัยยิ่งเจริญ (2551) ที่พบว่าทางรีสอร์ทมีการดำเนินการได้แก่การปลูกจิตสำนึกของประชากรในชุมชน การควบคุม การดูแล การอนุรักษ์ การส่งเสริม และการทดแทนเพื่อให้มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมต่อไป

5. ข้อเสนอแนะ

ควรนำผลวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ในการพัฒนาส่งเสริมให้ผู้ประกอบการที่พักภายในจังหวัด

นครศรีธรรมราช ที่สามารถสนับสนุนเป็นที่พักแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยเฉพาะเกณฑ์การบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเกณฑ์ของการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีแนวทางการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับธุรกิจที่พักแรมต่าง ๆ ควรมีการจัดอบรม จัดทำคู่มือเพื่อให้ความรู้ จัดทำบอร์ดเพื่อประชาสัมพันธ์ในที่พักแรม จัดกิจกรรมรณรงค์การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดกระบวนการสร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

6. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560).

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 2

(พ.ศ. 2560 - 2564). กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). การวิจัยและวิเคราะห์

ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS

(พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี : เอสอาร์.พรินติ้ง.

ธีชวัน ญาณอุดม. (2544). พฤติกรรมการอนุรักษ์

ป่าชายเลนของประชาชนในท้องถิ่น:

กรณีศึกษา ตำบลหงาว อำเภอเมือง จังหวัด

ระนอง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม,

มหาวิทยาลัยมหิดล.

ปิยะดา วชิระวงศกร และอุษณีย์ ทิมสูงเนิน. (2558).

การประเมินการบริการที่เป็นมิตรกับ

สิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการประเภท

โรงแรมในเขตภาคเหนือตอนล่าง.

Journal of Environmental

Management, 11(1), 99-113.

พยอม ธรรมบุตร. (2560). เอกสารประกอบการเรียน

การสอนเกี่ยวกับองค์ประกอบของการ

ท่องเที่ยว. พะเยา : วิทยาลัยการจัดการ,
มหาวิทยาลัยพะเยา.

มูลนิธิใบไม้เขียว. (2560). มาตรฐานโรงแรม

ใบไม้เขียว. ค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2560,

จาก <http://www.greenleafthai.org>.

ฤทธิ์ วัฒนชัยยิ่งเจริญ. (2551). ชีวิตกับสิ่งแวดล้อมมี

ชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต. กรุงเทพฯ :

อักษรเจริญทัศน์.

วัลลี อีรณันตชัย. (2547). พฤติกรรมการอนุรักษ์

พลังงานไฟฟ้าของบุคลากรโรงพยาบาล

จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม,

มหาวิทยาลัยมหิดล.

สายันท์ ปัญญาทรง. (2545). พฤติกรรมการอนุรักษ์

แม่น้ำของอาสาสมัครพิทักษ์แม่น้ำน้อยใน

จังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชาเวชศาสตร์ชุมชน,

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Shirley, E. (1992). My travels around the

world. Newton Aycliffe, UK:

Heinemann.

UNDP. (2017). Sustainable Development

Goals. Retrieved March 5, 2017,

form <http://www.undp.org>.